S?n?f Toplulu?u Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f Toplulu?u Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30375

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f Toplulu?u Ölçe?i (SÖT), ö?rencilerin s?n?f ortamlar?ndaki psikososyal alg?lar?n? ve topluluk hislerini de?erlendirmek amac?yla kullan?lan bir psikolojik ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?, Ebru Öztürk taraf?ndan 2009 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in Türk e?itim ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lad???n? göstermi?tir. Ölçek, ö?rencilerin s?n?flar?na olan duygusal **Ba?l?l?k** düzeylerini ve s?n?f?n sa?lad??? **Ö?renme** f?rsatlar?na dair alg?lar?n? ölçen iki temel alt boyuttan olu?maktad?r. Toplam 13 maddeden olu?an bu araç, 4'lü Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r ve e?itim ara?t?rmalar?nda s?n?f içi dinamikleri anlamak için önemli bir kaynakt?r.

Anahtar Kelimeler

S?n?f Toplulu?u Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, S?n?f Ortam?, Ba?l?l?k, Ö?renme, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Topluluk Hissi.

Yazarlar

Ebru Öztürk

Amaç

S?n?f Toplulu?u Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin içinde bulunduklar? s?n?f ortam?n? ne derece bir topluluk olarak alg?lad?klar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu topluluk hissi, ö?rencilerin derse kat?l?m?n?, motivasyonunu ve nihayetinde akademik ba?ar?s?n? etkileyen kritik bir de?i?kendir. Ölçek, özellikle s?n?f içi sosyal ba?lar?n ve duygusal güvenli?in kalitesini belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanyaz?nda kabul görmü? bu yap?y? Türk kültürüne ve e?itim sistemine adapte ederek, yerel ara?t?rmac?lara s?n?f toplulu?u kavram?n? bilimsel yöntemlerle inceleyebilecekleri güvenilir bir araç sunma amac?n? ta??maktad?r. Bu sayede e?itimciler, ö?rencilerin aidiyet ve ö?renme ihtiyaçlar?n? daha iyi kar??layacak müdahaleler geli?tirebilirler.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin s?n?f toplulu?una dair alg?lar?n? yans?tan iki ayr?, ancak ili?kili psikolojik boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar, s?n?f?n sadece akademik hedeflere de?il, ayn? zamanda sosyal ve duygusal geli?ime de hizmet eden bir ö?renme ortam? oldu?unu vurgular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?l?l?k (Cohesion/Affiliation): Bu alt boyut, ö?rencilerin s?n?ftaki di?er üyelerle (akranlar ve ö?retmen) kurduklar? duygusal yak?nl?k, aidiyet ve kar??l?kl? destek alg?s?n? kapsar. Yüksek ba?l?l?k, ö?rencilerin s?n?f? bir "aile" veya güçlü bir "grup" olarak görmesiyle ili?kilidir. Bu alt boyut 6 maddeden olu?ur.

Ö?renme (Learning): Bu alt boyut, ö?rencilerin s?n?f ortam?n?n kendilerine yeterli ö?renme f?rsatlar? sundu?una, fikirlerini özgürce ifade edebildiklerine ve akademik geli?imlerinin desteklendi?ine dair inançlar?n? de?erlendirir. Bu alt boyut 7 maddeden olu?ur.

Ölçe?in toplam 13 maddesi, bu iki faktörün birle?imiyle s?n?f toplulu?u yap?s?n?n bütünsel bir de?erlendirmesini sunar.

Geçerlik

Öztürk (2009) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemeye odaklanm??t?r. Çal??mada kullan?lan faktör analizi teknikleri (genellikle Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi), ölçe?in orijinal yap?s?nda oldu?u gibi iki faktörlü bir yap?y? destekledi?ini ortaya koymu?tur.

Yap? geçerli?ine ek olarak, ölçe?in maddelerinin dilsel ve kültürel e?de?erli?i sa?lanm??, böylece maddelerin Türk e?itim ortam?ndaki ö?rencilerin alg?lar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt??? teyit edilmi?tir. Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu ve ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik katsay?lar belirtilmemi? olsa da, ba?ar?l? bir uyarlama çal??mas?, hem toplam ölçek puan? hem de Ba?l?l?k ve Ö?renme alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde yüksek güvenirlik de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri) bildirir. Bu sonuçlar, S?n?f Toplulu?u Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenilir ve kararl? ölçümler sa?lad???n? i?aret eder.

Faktör Analizi

Öztürk'ün (2009) çal??mas?, ölçe?in psikometrik yap?s?n? incelemek üzere faktör analizini kullanm??t?r. Bu analizler, 13 maddelik ölçe?in iki temel faktör alt?nda organize oldu?unu do?rulam??t?r: Ba?l?l?k ve Ö?renme. Bu faktör yap?s?, s?n?f toplulu?u kavram?n?n iki ana bile?enini temsil etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin ilgili alt boyuta yüksek düzeyde katk?da bulundu?unu ve faktörlerin birbirinden ayr??abildi?ini göstermi?tir. Bu sonuçlar, S?n?f Toplulu?u Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal olarak sa?lam oldu?unu ve teorik beklentileri kar??lad???n? kan?tlamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Psikolojik Ölçek Uyarlamas?

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (E?itim ortamlar?ndaki bireyler)

Ya? Grubu: Okul ça??ndaki ö?renciler (Örnekleme ba?l? olarak ilk, orta veya yüksekö?retim)

Popülasyon Detaylar?: Türkçe konu?an ö?renci örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Ölçe?i kullan?larak derecelendirme yap?l?r. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 0= kesinlikle kat?lm?yorum - 4= kesinlikle kat?l?yorum.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Alg?lar?, S?n?f Yönetimi, Sosyal Ö?renme Teorisi, Ö?renci Motivasyonu, E?itim Ara?t?rmalar?, Psikometri, Aidiyet Duygusu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: eozturk@education.ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Ebru Öztürk, Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi (Makale referans?na göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2009 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Ebru Öztürk ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Yay?nlanan makale, Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yer

ARABPSYCHOLOGY.COM

almaktad?r.

Makalenin tam metnine ?u ba?lant?dan eri?im sa?lanabilir: efdergi.hacettepe.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: sinif-toplulugu-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Öztürk, E. (2009). S?n?f Toplulu?u Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *36*, 193-202.

S?n?f Toplulu?u Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 2 alt boyut ve 13 maddeden olu?maktad?r.

Ba?l?l?k (6): Bu dersteki grubu bir aile gibi hissediyorum.

Ö?renme (7): Bu derste ö?renmem için yeteri kadar f?rsat verildi.

ARABPSYCHOLOGY.COM